

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม” เป็นการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดวิธี การดำเนินการวิจัยตามลำดับ ๕ ขั้นตอน ดังนี้

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

๓.๒ ประชากรกลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลหลัก

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม” ผู้วิจัยได้ใช้การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ก. เชิงปริมาณ

๑. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม จำนวน ๑,๒๑๘ คน^๑

๒. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม จำนวน ๓๐๒ คน

^๑โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา, คู่มือนักเรียนและผู้ปกครอง ปีการศึกษา ๒๕๕๙, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทจามจุรีโปรดักส์ จำกัด, ๒๕๕๙), หน้า ๙.

ก. ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

ทำการหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยนำไปกำหนดหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane)^๒ การคำนวณหาขนาด/จำนวนตัวอย่าง ในกรณีที่สามารถรู้จำนวนหรือปริมาณประชากร เช่น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม จำนวน ๑,๒๑๘ คน การหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง (n) ได้ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

โดย n = ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้
 N = จำนวนประชากรที่ทราบค่า
 e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่จะยอมรับได้ (allowable error ๐.๐๕)

วิธีทำ

$$n = \frac{1218}{1 + 1218(0.05)^2}$$

$$= \frac{1218}{1 + 3.045} = \frac{1218}{4.045}$$

กลุ่มตัวอย่างจำนวน n = ๓๐๒ คน

ข. วิธีการสุ่มตัวอย่าง

๑) การหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม ตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละชั้นเรียนด้วยการเปรียบเทียบสัดส่วน ตามสูตร

$$\frac{N_๑ \times n}{N_๒} = \frac{\text{จำนวนนักเรียนแต่ละชั้นเรียน} \times \text{กลุ่มตัวอย่าง}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

จึงได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากรดังรายละเอียดในตารางที่ ๓.๑

^๒ อภินันท์ จันตะนี, การใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับการวิจัยทางธุรกิจ, (ฝ่ายบัณฑิตศึกษา คณะวิทยาการจัดการ : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, ๒๕๔๙), หน้า ๓๕.

ตารางที่ ๓.๑ แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย (ตามชั้นเรียน)

ลำดับ	โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
๑.	นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔	๔๒๓	๑๐๕
๒.	นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕	๓๘๐	๙๔
๓.	นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖	๔๑๕	๑๐๓
รวม		๑,๒๑๘	๓๐๒

๒) จากนั้นทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) การแจกแบบสอบถามผู้วิจัยนำไปแจกด้วยตัวเอง ด้วยการขอความร่วมมือกับทางโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จากนั้นดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยเลือกเลขที่ของเด็กนักเรียนที่ลงด้วยเลขคี่ จนได้กลุ่มตัวอย่างครบจำนวนที่ต้องการ คือ ๓๐๒ คน

ข. เชิงคุณภาพ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม” ผู้วิจัยกำหนดเลือกผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ (Key Informants) ซึ่งมีคุณสมบัติสอดคล้องกับประเด็นสาระสำคัญของการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

- ๑) พระเทพศาสนาภิบาล (แย้ม กิตติธโร) รองเจ้าคณะจังหวัดนครปฐม
เจ้าอาวาสวัดไร่ขิง พระอารามหลวง
- ๒) พระครูปฐมธีรวัฒน์ (บัญชา จิตธมโม) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดไร่ขิง
- ๓) นางสาวฐณิกานต์ เต่งตระกูล รองผู้อำนวยการโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา
- ๔) นายวันชัย ธีรวัณธ์ ครูชำนาญการโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา
- ๕) นางอมสิน สถาพร ครูชำนาญการพิเศษโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา
- ๖) นางกานดา พิมใจใส ครูชำนาญการพิเศษโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา
- ๗) นายภูมินทร์ เทียมเชื้อ ประธานนักเรียน โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ก. เชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้เป็นแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนการสร้างและการตรวจสอบเครื่องมือ ดังนี้

๑. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

๑) ศึกษาหลักการและแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม จากเอกสารและผลการงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒) กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือการวิจัย

๓) กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างเครื่องมือการวิจัยโดยขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

๔) สร้างเครื่องมือ

๕) นำเสนอร่างเครื่องมือการวิจัยต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

๖) นำเครื่องมือการวิจัยไปทดลองใช้กับประชากรที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อหาสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

๗) ปรับปรุงแก้ไข

๘) จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้จริงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

๒. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้นตามกรอบของการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล รวมทั้งศึกษาปัญหาและแนวทางเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม เพื่อใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ คือ เพศ อายุ ระดับชั้นเรียน วุฒิธรรมศึกษา จำนวนครั้งเข้าค่ายอบรมคุณธรรมจริยธรรม (Check List)

๒) ผศ.ประสิทธิ์ ทองอุ่น	อาจารย์ประจำวิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วัดไร่ขิง พระอารามหลวง จังหวัดนครปฐม
๓) ดร.ภูริวัจน์ ปุณยวุฒิปรีดา	อาจารย์ประจำวิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วัดไร่ขิง พระอารามหลวง จังหวัดนครปฐม
๔) ดร.พัชรพล ศุภะ	อาจารย์ประจำวิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วัดไร่ขิง พระอารามหลวง จังหวัดนครปฐม
๕) ว่าที่ ร.ต.หญิง ดร.สุทธญาณ โอบอ้อม	อาจารย์ประจำวิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วัดไร่ขิง พระอารามหลวง จังหวัดนครปฐม

เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระ และโครงสร้างของคำถามตลอดจนภาษาที่ใช้และ
ทำการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามและวัตถุประสงค์
(Item-Objective Congruence Index : IOC) โดยได้ค่า IOC ตั้งแต่ ๐.๖ ขึ้นไปทุกข้อ

๓) หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไข
แล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนปริตรารามวิทยาคม อำเภอสาม
พราน จังหวัดนครปฐม จำนวน ๓๐ คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
(α -coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค^๔ (Cronbach) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ ๐.๙๖๗

๔) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อ
ขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้แจกกลุ่มตัวอย่างจริงในการวิจัยต่อไป

ข. เชิงคุณภาพ

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน
โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูล โดย
แบบสัมภาษณ์ที่ใช้เป็นแบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

^๔ สีน พันธุ์พินิจ, เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท จูนพับลิชชิ่ง จำกัด, ๒๕๔๗),

๑) แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม ด้านการตัดสินใจ มีปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าง และมีข้อเสนอแนะอย่างไร

๒) แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม ด้านการดำเนินงาน มีปัญหา อุปสรรคอะไรบ้าง และมีข้อเสนอแนะอย่างไร

๓) แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม ด้านการรับผลประโยชน์ มีปัญหาอุปสรรค อะไรบ้าง และมีข้อเสนอแนะอย่างไร

๔) แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม ด้านการประเมินผล มีปัญหาอุปสรรค อะไรบ้าง และมีข้อเสนอแนะอย่างไร

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ก. เชิงปริมาณ

ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

๑) การรวบรวมเอกสาร ผู้ศึกษารวบรวมข้อมูลจากหนังสือ บทความ งานวิจัยและเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม

๒) ผู้ศึกษาได้สร้างแบบสอบถาม และหนังสือขออนุญาตการเก็บรวบรวมข้อมูลจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ถึงนางสาวฐณิกานต์ เต่งตระกูล รองผู้อำนวยการโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา ตำบลไร่ขิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม เพื่อขอความร่วมมือไปยังนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม หลังจากนั้นดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

๓) ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามกับกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม ซึ่งในการแจกแบบสอบถามผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามไปแจกและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง

ข. เชิงคุณภาพ

ในส่วนของการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งใช้วิธีการสัมภาษณ์นั้น ผู้วิจัยจะสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และทำการบันทึกข้อมูล โดยการจดบันทึก และการบันทึกเทป

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

ก. เชิงปริมาณ

๑) นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ความถูกต้องในการตอบแบบสอบถามแล้วนำมาคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการบันทึกคะแนนแต่ละข้อของแต่ละคนลงในแบบลงรหัส (Coding Form)

๒) ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

๓) การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับชั้นเรียน วุฒิธรรมศึกษา จำนวนครั้งเข้าค่ายอบรมคุณธรรมจริยธรรม ทำการวิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

๓.๒) ระดับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม การวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนจากการตอบแบบสอบถามของนักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม

๓.๓) แปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยยึดเกณฑ์ ดังนี้^๕

ค่าเฉลี่ย ๔.๕๐ - ๕.๐๐ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ **มากที่สุด**

ค่าเฉลี่ย ๓.๕๐ - ๔.๔๙ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ **มาก**

ค่าเฉลี่ย ๒.๕๐ - ๓.๔๙ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ **ปานกลาง**

ค่าเฉลี่ย ๑.๕๐ - ๒.๔๙ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ **น้อย**

ค่าเฉลี่ย ๑.๐๐ - ๑.๔๙ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ **น้อยที่สุด**

๓.๔) การทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๓.๕) ข้อคำถามปลายเปิดที่แสดงปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะแนวทางเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา

^๕สุวรรีย์ ศิริโกศลภรณ์, การวิจัยทางการศึกษา, (ลพบุรี : ฝ่ายเอกสารการพิมพ์ สถาบันราชภัฏเทพสตรี, ๒๕๕๖), หน้า ๑๔๐.

จังหวัดนครปฐม ผู้วิจัยจะทำการจัดกลุ่มตามประเด็นที่กำหนดไว้ในแบบสอบถามปลายเปิดจากนั้นจะทำการวิเคราะห์ โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency)

ข. เชิงคุณภาพ

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกลุ่มข้อมูล (Data Grouping) ตามสาระสำคัญของประเด็นการสัมภาษณ์ จากนั้นจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ดังต่อไปนี้

๑) การวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยจัดกลุ่มข้อมูลของการสัมภาษณ์ที่กำหนดไว้ (Data Grouping) จากนั้นจึงนำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

๒) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Techniques) และประมวลผลเข้าด้วยกันเพื่อให้เห็นภาพรวมแล้วนำเสนอเป็นการเขียนแบบความเรียง